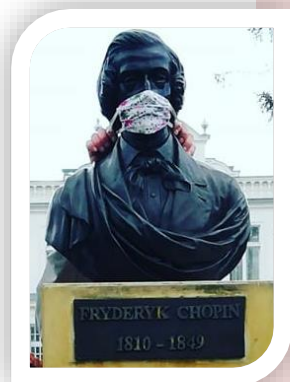

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

W 211. rocznicę urodzin Fryderyka Chopina.
Tę datę Fryderyk i jego rodzina uważali za właściwą,
metryki kościelne podają datę 22 lutego 1810.

TYTUŁ WIERSZA

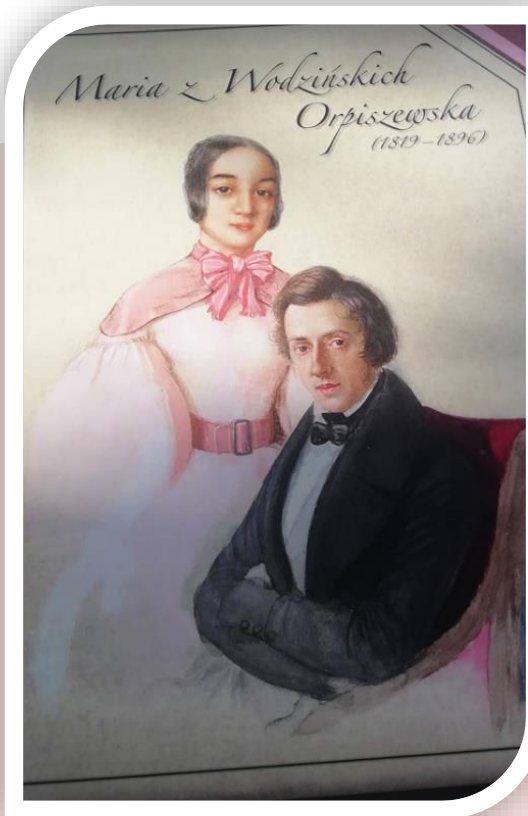
„Źródła nieprzeniknione”

AUTORKA
WANDA WASICKA

Nieszawa
5 i 7 kwietnia 2020 r.

Muzyki Chopina
Zgłębiają materię
Kolejne pokolenia
W różnych ziemi zakątkach
Zasłuchani w jej dźwiękach
Szukają tego źródła
Niepojętego piękna
W którym się
Miłość marzenia
Nadzieja ból
Tęsknota rozpacz
Przenikają
I o Tej
Co miała zginąć
A nie zginęła
Świadectwo
Po wsze czasy
Dają...

Zdjęcie okładki albumu wydanego
dzięki wsparciu finansowemu Samorządu
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
(w posiadaniu Marka Pawłowskiego)

Wiersz został podarowany przez autorkę
Kasi i Markowi Pawłowskiem
w dniu 30 czerwca 2020 roku w Toruniu
na happeningu poetyckim

cd. na stronie 2

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

Najwybitniejszy kompozytor i pianista polski o sławie ogólnoświatowej. Przyszedł na świat we wsi Żelazowa Wola na Mazowszu w Księstwie Warszawskim.

Wyjątkowy talent muzyczny Fryderyka pozwolił mu osiągnąć doskonałość artystyczną już w młodym wieku.

Jego kompozycje wyróżnia niepowtarzalna p o l s k a n u t a .

Obecna jest ona głównie w polonezach i mazurkach. Historia muzyki światowej bez Chopina nie istnieje – ona jest jej najpiękniejsza perełką.

Pobyt Fryderyka Chopina w 1825 i 1827 roku w TURZNIĘ jest poświadczony epistolografią samego kompozytora. Pierwsza wizyta w roku 1825, jaką odbył przyjeżdżając z Szafarni do Turzna była tym samym pierwszą podróżą zagraniczną. W odwiedzinach w dworze Działowskich w Turznie, towarzyszył kompozytorowi jeden ze Zboińskich, spokrewniony z Działowskimi oraz Dzięwanowskimi.

Fryderyk Chopin w TURZNIĘ bywał w tutejszym **dworze** – na zdjęciu obok z początku XX. wieku widać go z lewej strony

Najbardziej znany portret Fryderyka Chopina wykonany przez jego przyjaciela Eugene'a Delacroix w 1838 r.

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

Druga wizyta w TURZNIIE w 1827 roku miała miejsce w trakcie peregrynacji pianisty do Gdańska.

W korespondencji Fryderyka z siostrą Ludwiką jest fragment, w którym następuje wymiana pozdrowień grzecznościowych rodzeństwa oraz dla Ksawerego Działowskiego, który wraz z ojcem i siostrami gościł młodego Fryderyka w Turznie.

Klotylda z Sierakowskich, małżonka Ksawerego Działowskiego w dzieciństwie także gościła Fryderyka Chopina, kiedy mieszkała w rodzinnym domu w Waplewie.

Turzno od 2010 roku może się poszczycić pomnikiem z popiersiem Fryderyka Chopina.

Jest z pewnością jedyną miejscowością, gdzie kilka razy w ciągu dnia z uratowanej wieży zegarowej rozbrzmiewa muzyka Chopina. Historyczne obiekty, rozbudowane o nowoczesny kompleks, to obecnie 4-gwiazdkowy hotel i centrum konferencyjno-szkoleniowe wraz ze SPA - PAŁAC ROMANTYCZNY.

Istnieją także inne związki z Fryderykiem Chopinem w naszej najbliższej okolicy.

W LIPNICZKACH mieszkała rodzina **Wodzińskich** ze słynną Marią Wodzińską, w której kochali się sławni romantycy: Fryderyk Chopin i Juliusz Słowacki.

Obaj artyści westchnieniom do Marii Wodzińskiej dali wyraz w swojej twórczości.

*Maria Wodzińska
zaginiony portret autorstwa
S. Marszałkiewicza z 1840 r.*

Utworami Fryderyka Chopina dedykowanymi Marii Wodzińskiej były:

**Walc As-dur op. 69/1
i pieśń do słów
S. Witwickiego
pt. Pierścień
Es-dur op. 74/14**

cd. na stronie 4

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

Juliusz Słowacki po raz pierwszy zobaczył Marię Wodzińską, gdy miała 15 lat. Mieszkała ona wtedy wraz z rodzicami w Genewie. Panna Wodzińska grała pięknie na fortepianie i entuzjasmowała się Chopinem. Spodobała się Słowackiemu od razu. Zresztą zauroczeni nią byli prawie wszyscy bywalcy gościnnego salonu Pani Wodzińskiej, nawet przebywający wtedy w Genewie na wygnaniu książę Ludwik Napoleon, który panował we Francji między dwoma rewolucjami – 1848 i 1871.

Pawła Hertz „Portret Słowackiego” (fragment)

XVIII

Gaje! doliny! łąki i strumienie!
O nie pytajcie wy mię, smutne, o nią.
Są łąki, co mówić na zawsze zabronią.
A kiedy mówię, wpadam w zamyślenie;
I widzę jasne, błękitne spojrzenie,
Co się zaczyna nade mną litować,
I widzę usta, co mię chcą całować,
I drzę – i znów mię ogarną płomienie.
I nie wiem, gdzie iść? i gdzie oczy schować?
I gdzie łąki ukryć? i gdzie być samotnym?
I staję błądy, i kreślę jej rysy
Lub imię piszę na piasku wilgotnym;
Lub błądząc między róże i cyprysy
Jak człowiek, który skarb drogi postrada,
Zmysły utracił i płacząc usiada
Tam, kędy urny na grobowcach siedzą;
Myśląc, że groby o niej co powiedzą.

JULIUSZ SŁOWACKI
„W Szwajcarii” (fragment)

„31 lipca Słowacki wraz z Wodzińskimi – w operowym nieco i pretensjonalnym stroju turystycznym, na który składała się płócienna bluza haftowana zielonym jedwabiem, „pas czarny skórzany, białe szarawary, kapelusz ze słomy białej i czarnej pleciony, dosyć niski, z ogromnymi skrzydłami i opasany purpurową wstążką – do tego na grubej podeszwie trzewiki”, kij „wyższy” od niego, „biały z żelaznym kolcem” – płynął statkiem wzdłuż wybrzeży Genewskiego Jeziora, mijając Coppet, Lozannę, Vevey, zamek Chillonu, by dotrzeć wreszcie do Villeneuve.”

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

Teresa i Wincenty Wodzińscy
byli właścicielami LIPNICZEK
w latach 1844-1847

Teresa Wodzińska
ze szkicownika jej córki Marii,
1836 r.

**Antoni
Wodziński**
brat Marii
Wodzińskiej,
a kolega Chopina
pochowany jest
w PAPOWIE
TORUŃSKIM

Wincenty Wodziński
portret wykonała jego córka
Maria około 1835 r.

Obraz Marii Wodzińskiej przedstawiający
brata Antoniego około 1844 roku,
pochowanego w Papowie Toruńskim
(obok tablica inskrypcyjna na kościele)

Pałac w Lipniczkach

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

Jako kilkunastoletni młody człowiek, Fryderyk Chopin z wielkim zaciekawieniem oddawał się podrójom. Z folklorem wiejskim zetknął się uczestnicząc w obrzędach weselnych i dożynkach. Słuchał kapel żydowskich, notował teksty piosenek ludowych, tańczył, grał na bassetli z muzykantami wiejskimi. Następnie zdawał z tego relacje w listach do rodziców oraz w stworzonym przez niego „KURIERZE SZAFARSKIM”

„Jutro rano jedziemy do
Turzna i nie mamy wrócić
aż dopiero w środę” – pisał
Fryderyk do rodziców 26 sierpnia 1825 r.

„Gdy wyjeżdżamy do Płocka, szaleństwem by
było, gdybym z mej strony nie miał o tym
donieść. Dziś więc w Płocku, jutro
w Rościszewie, pojutrze w Kikole, parę dni
w **Turznie**, parę dni w Kozłowie i na moment
w Gdańsku, i na powrót” – wzmiankował Chopin
w korespondencji z rodzicami z Kowalewa pod Płockiem 6 lipca 1827 r.

1 marca – święto patrona naszej szkoły Fryderyka Chopina

W 1835 roku podczas podróży, w Dreźnie rodzina Wodzińskich spotkała się z Fryderykiem Chopinem. W Marienbadzie w tym samym roku Wodzińscy spędzili wspólne wakacje z Chopinem. W przeddzień rozstania, 9 września 1836 roku Fryderyk Chopin oświadczył się Marii Wodzińskiej. Do ślubu jednak nie doszło, jak się przypuszcza, ze względu na gwałtowny sprzeciw Wincentego Wodzińskiego (późniejszego właściciela Lipniczek). Nie życzył on sobie związku swojej córki z „fortepianistą”, a także z uwagi na jego pochodzenie, coraz głośniejszy romans kompozytora z pisarką Georg Sand, czy wreszcie ze względu na stan zdrowia Chopina. W późniejszej korespondencji pianisty z Wodzińskimi pojawia się jedynie zwrot „szara godzina”, przypominający popołudniowe zaręczyny Fryderyka i Marii w Dreźnie. Korespondencja Wodzińskich i Chopina zaginęła w 1939 roku w Warszawie. Zawierała ona listy Fryderyka do Marii, jej matki i braci. Zachowało się jedynie zdjęcie pakietu tych listów, związanych różową wstążką i podpisanych przez Chopina „Moja bieda”.

82 lata temu, 12 marca 1939 roku zmarła ostatnia właścicielka TURZNA Felicja Gajewska

Urodziła się w Łęce Wielkiej 27.11.1877 r.

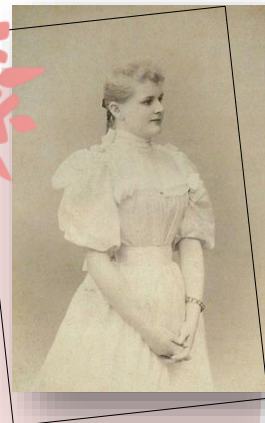
Zmarła w Poznaniu 12.03.1939 r.

Pochowana została w podziemiach
Kościoła pw. Św. Katarzyny i św. Małgorzaty
Parafii w Wielkiej Łące

**Całe swoje życie poświęciła na działania związane
z odzyskaniem przez Polskę niepodległości.**

Swoją działalność w Toruniu zaznaczyła od ścisłych związków z Towarzystwem Naukowym, w którym udzielała się w miarę możliwości oraz wspierając finansowo tę placówkę kultury polskiej. Współpracowała i wspomagała materialnie Towarzystwo Śpiewu „Lutnia” w Toruniu. Aktywnie udzielała się w Komitecie Niesienia Pomocy Ofiarom Wojny w Królestwie Polskim. Od 1915 roku była członkinią Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Toruniu zajmującego się działalnością charytatywną. Współpracowała z Toruńską Opieką nad bezdomnymi. Pełniła funkcję wice prezesa Towarzystwa Ziemianek Polskich na Pomorzu. Była współzałożycielką w 1920 roku Domu Dziecka w Lubiczu oraz organizatorką Koła Pomorskiego Towarzystwa Opieki nad Dzieckiem. Czynnie uczestniczyła w powitaniu wojsk gen. J. Hallera w Toruniu i przekazała 29 tys. marek bezwrotnej pożyczki komitetowi powitalnemu.

Została odznaczona Medalem Niepodległości

Felicja Gajewska
w młodości, kiedy
przybyła do Turzna

Felicja Gajewska
była żoną
Władysława
Gajewskiego

Pamiętajmy także o tym, że 1 MARCA obchodzimy
NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH